ARCHIVES HISTORIQUES DE LA COMMISSION

COLLECTION RELIEE DES DOCUMENTS "COM"

COM (81)429

Vol. 1981/0134

Historical Archives of the European Commission

Disclaimer

Conformément au règlement (CEE, Euratom) n° 354/83 du Conseil du 1er février 1983 concernant l'ouverture au public des archives historiques de la Communauté économique européenne et de la Communauté européenne de l'énergie atomique (JO L 43 du 15.2.1983, p. 1), tel que modifié par le règlement (CE, Euratom) n° 1700/2003 du 22 septembre 2003 (JO L 243 du 27.9.2003, p. 1), ce dossier est ouvert au public. Le cas échéant, les documents classifiés présents dans ce dossier ont été déclassifiés conformément à l'article 5 dudit règlement.

In accordance with Council Regulation (EEC, Euratom) No 354/83 of 1 February 1983 concerning the opening to the public of the historical archives of the European Economic Community and the European Atomic Energy Community (OJ L 43, 15.2.1983, p. 1), as amended by Regulation (EC, Euratom) No 1700/2003 of 22 September 2003 (OJ L 243, 27.9.2003, p. 1), this file is open to the public. Where necessary, classified documents in this file have been declassified in conformity with Article 5 of the aforementioned regulation.

In Übereinstimmung mit der Verordnung (EWG, Euratom) Nr. 354/83 des Rates vom 1. Februar 1983 über die Freigabe der historischen Archive der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft und der Europäischen Atomgemeinschaft (ABl. L 43 vom 15.2.1983, S. 1), geändert durch die Verordnung (EG, Euratom) Nr. 1700/2003 vom 22. September 2003 (ABl. L 243 vom 27.9.2003, S. 1), ist diese Datei der Öffentlichkeit zugänglich. Soweit erforderlich, wurden die Verschlusssachen in dieser Datei in Übereinstimmung mit Artikel 5 der genannten Verordnung freigegeben.

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

COM(81) 429 def

Brussel, 11 augustus 1981

ONDERHANDELINGEN INZAKE KADERAKKOORDEN

VOOR DE MEERJARIGE LEVERING VAN LANDBOUWPRODUKTEN

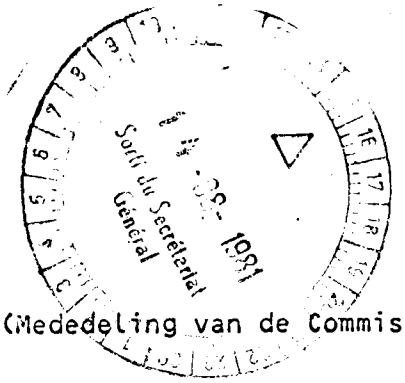

(Mededeling van de Commissie aan de Raad)

De zeer bijzondere belangstelling die zowel binnen als buiten de Gemeenschap aan de dag wordt gelegd voor de sluiting van kaderakkoorden voor de meerjarige levering van landbouwprodukten tussen de Gemeenschap en derde landen is voor de Commissie aanleiding geweest om in haar document "Bezinning op het gemeenschappelijk landbouwbeleid" (COM(80)800) en in haar Verslag inzake het mandaat van 30 mei 1980 (COM(81)300 def.) als een van de nieuwe ideeën op het gebied van het landbouwbeleid voor te stellen met dit nieuwe instrument te gaan werken.

In het huidige voorstel wordt nader op deze suggestie ingegaan.

---

1. Het streven naar een grotere zekerheid in hun voorziening is voor bepaalde derde landen die afnemer van de Gemeenschap zijn aanleiding geweest te verzoeken om een beter kader voor de gesloten handelscontracten. Het thans door de Gemeenschap gevoerde exportbeleid laat haar niet toe afdoende tegemoet te komen aan een van de voornaamste verlangens van vele importlanden met name ontwikkelingslanden; dit verlangen wordt groter naarmate de voedselvoorziening van de toenemende bevolking van deze landen moeilijker wordt, en betreft hun behoefte om hun eigen voorzieningsbeleid te kunnen plaatsen in een ruimer perspectief van voorzienbaarheid en zekerheid dat hun tot dusver door de Gemeenschap werd geboden.

   Alleen indien aan deze voorwaarde wordt voldaan zullen de leveranties van voedingsprodukten van de Gemeenschap hun plaats kunnen vinden in een reeël beleid of reële strategie gericht op zekerheid van de voedselvoorziening (zowel in wereldverband als voor alle landen individueel), waarom onlangs opnieuw is gevraagd door het Parlement alsook door de Wereldvoedselraad op zijn vergadering te Novi-Sad.

2. Het communautaire exportbeleid op landbouwgebied heeft momenteel het verkoopseizoen als uitgangspunt; hierin vormt de restitutie het voornaamste instrument ter regulering van de uit te voeren hoeveelheden, de bestemming daarvan en de prijs waartegen de uitvoer plaatsvindt.

./.

De omvang van de in een gegeven jaar uit te voeren hoeveelheden hangt af van een reeks factoren, maar voornamelijk van de produktie, de invoer van dezelfde produkten of van vervanginsprodukten, en de behoeften, die worden beïnvloed door de natuurlijke omstandigheden alsmede door de interne ondersteuningsmaatregelen die worden vastgesteld. Deze omvang wordt dus niet bepaald door een op zich staand technisch besluit : hij is de uitkomst van de jaarlijkse balans van vraag en aanbod van de Gemeenschap en wordt niet op peil gehouden door middel van een stelselmatig vooraadbeleid. Dit is grotendeels de reden waarom de omvang van de communautaire uitvoer van landbouwprodukten, in het bijzonder die van basisprodukten, van het ene jaar tot het andere aanzienlijk varieert en zelfs in de loop van één verkoopseizoen schommelt.

Hoewel moet worden erkend dat de voorziening van de interne markt voorrang heeft, lijken er duidelijk bezwaren aan een dergelijk beleid te zijn verbonden, waarvan de voornaamste zijn : een gebrek aan de nodige continuïteit voor het voeren van een samenhangend exportbeleid, de moeilijkheden verbonden aan het opstellen van een optimaal tijdschema, de omvang en de aard van de verkoop voor uitvoer; het onzekere karakter van de door particuliere handelaren op bepaalde markten gesloten handelsovereenkomsten, als gevolg van de veranderlijkheid van de in de Gemeenschap beschikbare hoeveelheden; de moeilijkheden die men ondervindt om op de markten van derde landen het hoofd te bieden aan de concurrentie van andere exporteurs die belangrijke steun van hun regering genieten en gebruik kunnen maken van andere exportbeleidsinstrumenten waarover de exporteurs in de Gemeenschap niet beschikken; de hogere restitutie-uitgaven.

3. De Gemeenschap heeft het belang van het uitwerken van formules die de stabiliteit van de prijzen op de wereldmarkt en van de voorziening kunnen waarborgen ingezien en heeft reeds diverse mechanismen ontworpen die enkele aan de wereldhandel inherente onzekerheidsfactoren kunnen wegnemen waarvoor de exporteurs bij het huidige exportbeleid worden geplaatst. Dit is voornamelijk gebeurd via de Comité's van beheer, door bijvoorbeeld de restituties en de monetaire compenserende bedragen vooraf vast te stellen, door de restitutie te differentiëren naar bestemming en door gebruik te maken van produktbalansen om de ontwikkeling van de uitvoer gedurende het verkoopseizoen te volgen.

De restitutie, die tot doel heeft de prijs van het communautaire produkt op het niveau van de wereldmarktprijs te brengen, en de daaraan gekoppelde mechanismen, kunnen op zich echter niet als grondslag dienen voor een beleid

./.

voor de uitvoer van landbouwprodukten zoals dat door onze partners wordt gevoerd. En de restitutie kan, welke verbeteringen er ook in de wijze van gebruik ervan kunnen worden aangebracht, niet de rol spelen die wordt vervuld door de in de andere exportlanden bestaande regelingen en mechanismen.

4. De instrumenten die in de andere exportlanden met financiële steun van de overheidsinstanties ten dienste van de handelaren staan zijn van verlerlei aard : voor uitvoer bestemde buffervoorraden, kredietbeleid op korte, middellange of lange termijn, kaderakkoorden inzake de meerjarige levering van landbouwprodukten, exportbevorderingsfondsen.

   Sommige van deze mechanismen bestaan reeds in de Gemeenschap en haar lidstaten, maar zij worden niet met voldoende samenhang aangewend. Hetgeen tot dusver echter onmiskenbaar ontbreekt en zich overigens in de andere landen de laatste jaren steeds meer heeft ontwikkeld, is het akkoord inzake de meerjarige levering van landbouwprodukten.

5. De Commissie wil de volgende nadere opmerkingen maken met betrekking tot draagwijdte en inhoud van de akkoorden inzake meerjarige levering.

   i) Zij is in de eerste plaats van mening dat de sluiting door de Gemeenschap van dergelijke akkoorden in geen geval een kunstmatige stimulans mag vormen voor de vergroting van de communautaire landbouwproduktie, noch een rechtvaardiging van overschotprodukties in de landbouw. Gezien de omvang van de in de Gemeenschap voor uitvoer beschikbare hoeveelheden bestaat er geen enkel risico dat daardoor dergelijke extra produkties ontstaan, omdat het niveau van de produktie overigens veel meer wordt beïnvloed door andere factoren dan door een goed afgewogen gebruik van de meerjarige leveringsakkoorden.

   Bij het treffen van de nodige schikkingen voor de sluiting van dergelijke akkoorden wordt er verder naar gestreefd tot een betere ordening van een deel van de uitvoer van vrijwel zeker beschikbare landbouwprodukten uit de Gemeenschap te komen, ten einde met meer doeltreffendheid te voldoen aan de behoeften van bepaalde landen die afnemer van de Gemeenschap zijn.

   Onder verwijzing naar hetgeen zij heeft verklaard in het verslag inzake het mandaat van 30 mei 1980, herinnert de Commissie er in samenhang met bovenstaande overwegingen aan dat de Gemeenschap er belang bij zou hebben een prijsbeleid te voeren dat gebaseerd is op gelijktrekking van de prijzen van de Gemeenschap met de prijzen die in de voornaamste

./.

concurrentievermogen en om zonder extra kosten en eventueel met besparingen voor de Europese belastingbetaler tot een uitvoerbeleid voor landbouwprodukten te komen.

ii) Het gebruik in de Gemeenschap van kaderakkoorden voor de meerjarige levering van landbouwprodukten zou voornamelijk moeten afhangen van :

- de verzoeken die haar daartoe werden of eventueel zullen worden gedaan door de importlanden die traditioneel een tekort hebben in hun landbouwproduktie én afnemer van de Gemeenschap zijn;
- de communautaire landbouwproduktie en de voor uitvoer beschikbare hoeveelheden; de Commissie acht het in dit verband wenselijk erop te wijzen dat de hoeveelheden waarvoor eventueel meerjarige leveringsakkoorden kunnen worden gesloten slechts een bepaald deel van de communautaire uitvoer zouden kunnen dekken; ook wijst zij erop dat het er in haar visie niet om gaat deze kaderakkoorden te veralgemenen om er een exportinstrument op voorkeursbasis van te maken waardoor alle andere nodige aanpassingen in de bestaande instrumenten onmogelijk zouden worden;
- deze wijze van afzet in de importlanden; de Gemeenschap dient geen meerjarige leveringsakkoorden aan te gaan met particuliere inkoopmaatschappijen of handelsbureaus die geen staatsdienst zijn.

iii) Het sluiten door de Gemeenschap van dergelijke akkoorden mag uiteraard evenmin betekenen dat zij de plaats van de handelaren bij de sluiting van handelscontracten inneemt of dat zij zich in sterkere mate inschakelt in het handelscircuit. Door de weloverwogen keuze van de term "kaderakkoord" wil de Commissie de transacties en ieders verantwoordelijkheden daar laten waar zij zich thans bevinden; de handelaren houden hun eigen rol en de Gemeenschap behoudt haar huidige bevoegheden.

iv) Uit de ervaring en praktijk van de andere partners (Verenigde Staten, Australië, Canada, enz.) blijkt overigens dat de langlopende akkoorden zo eenvoudig en soepel mogelijk moeten zijn. Zij zouden betrekking moeten hebben op de aard van het betrokken produkt of de betrokken produkten, het niveau van de globale en wederzijdse kwantitatieve verbintenissen (aan- en verkoop), de looptijd, de door de overeenkomstsluitende partijen getroffen schikkingen ter verzekering van de uitvoering van de verbintenissen, de prijsvoorwaarden, alsmede de nodige vrijwaringsclausules.

./.

- Met betrekking tot de prijsvoorwaarden moeten twee opmerkingen worden gemaakt : enerzijds wordt in de meeste door andere derde landen gesloten akkoorden slechts uitgegaan van de geldende wereldmarktprijzen, omdat er naar wordt gestreefd dat de leveringen geschieden onder voorwaarden die zo dicht mogelijk bij de normale handelsvoorwaarden liggen (1); anderzijds worden in algemene zin bepaalde betalingsregelingen (krediet) getroffen. De Gemeenschap zou dezelfde algemene benadering moeten kunnen volgen.

  Wat specifiek de kwestie van de levering op krediet betreft, blijkt uit het marktonderzoek dat deze soort verkoop zich de laatste jaren zeer sterk heeft verbreid en dat de sluiting van leveringsakkoorden met bepaalde landen afhangt van de inschakeling van dit instrument. Het zou wenselijk zijn een zuiver communautaire regeling te zoeken, maar deze reikt verder dan de kwestie van de kaderakkoorden. Intussen zou een vorm van samenwerking tussen de instanties van de lid-staten die vertrouwd zijn met deze soort tussenkomst moeten worden bevorderd.

- Voor de kwantitatieve verbintenissen wordt als formule overwogen de vaststelling van een hoeveelheidsmarge die geldt voor een periode van 3 tot 5 jaar, waarbij de definitieve in 12 maanden te leveren hoeveelheid binnen deze marge jaarlijks in een bepaalde periode zou moeten worden vastgesteld.

  In verband hiermede zou in de kaderakkoorden een vrijwaringsclausule moeten worden opgenomen die de Gemeenschap van haar leveringsplicht ontslaat ingeval met name onvoldoende hoeveelheden produkten beschikbaar zijn waardoor de voorziening van haar interne markt in het gedrang kan komen.

- De in de akkoorden op te nemen produkten zouden geval voor geval moeten worden aangewezen naar gelang van de voor uitvoer beschikbare hoeveelheden in de Gemeenschap en van de wensen en behoeften van de betrokken derde landen.

---

(1) Het akkoord tussen de VS en China van 20 oktober 1980 bevat bijvoorbeeld in artikel I, lid 3, de volgende bepaling : "Purchases/sales of wheat and corn under this agreement will be made at market prices prevailing at the time of purchase and in accordance with normal commercial terms".

./.

(v) De langlopende akkoorden inzake de levering van landbouwprodukten, passend in een beleid gericht op een grotere zekerheid van de voedselvoorziening, zouden voor bepaalde begunstigde ontwikkelingslanden parallel kunnen lopen met meerjarige voedselhulpovereenkomsten.

(vi) Wanneer de kaderakkoorden voor de levering van communautaire landbouwprodukten worden gesloten met landen waarmede de Gemeenschap samenwerkingsovereenkomsten heeft, zouden zij deel kunnen uitmaken van de instrumenten van ontwikkelingssamenwerking.

6. De Commissie is van mening dat kaderakkoorden voor de levering van voedselprodukten van deze aard de bestaande regelingen en mechanismen en alsmede de in het kader van de gemeenschappelijke marktordeningen vastgestelde procedures niet zullen doorkruisen. Aanpassingen kunnen wellicht nodig blijken in het licht van specifieke verzoeken van partnerlanden. Indien zulks het geval mocht zijn zullen daartoe door de Commissie te zijner tijd concrete voorstellen ter goedkeuring worden voorgelegd alvorens langlopende akkoorden worden gesloten.

7. De Commissie meent dat de invoering van kaderakkoorden voor de meerjarige levering van landbouwprodukten langs de hierboven aangegeven lijnen niet tot een verhoging van de begrotingsuitgaven van de EEG behoeft te leiden en deze uitgaven zelfs zou kunnen drukken. Zij is in dit verband voornemens elk jaar de budgettaire consequenties van de kosten van deze akkoorden aan een onderzoek te onderwerpen en aan de Raad daarover verslag uit te brengen.

8. Het komt de Commissie voor dat thans een aanvang zou kunnen worden gemaakt met een vruchtbaar debat over de kwestie van de akkoorden inzake de meerjarige levering van landbouwprodukten.

   In het licht van deze discussie in de Raad zal de Commissie zich verder bezinnen op de mechanismen en procedures voor de uitvoering van dergelijke akkoorden en eventueel formele voorstellen doen.
